

naša luč

ŠTEVILKA

10

Jesenski čas

je prišel in spet prihaja k Vam ta list, ki naj družijo slovenske rojake, razkropljene po zapadni Evropi.

NAŠA LUČ izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. Dopise za številko, ki izide konec meseca, je treba poslati uredništvu ali poverjenikom vsaj do petega v mesecu.

DOBRA SLOVENSKA SRCA med našimi izseljenci pomagajo, da list izhaja. Naj da vsak od nas svoj del, pa bodo stroški za tiskanje sproti plačani. Najlaže se to doseže, če se plačuje naročnina. Za tiste, ki naroči list naravnost v Celovcu in mu ga od tam pošiljajo, znaša naročnina 28 šil., 48 bfr, 400 ffr., 4 h. gld, 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1.50 dol.

Ker ima list poverjenike po raznih krajih, lahko oddaš denar oziroma darove tudi njim ali pa pošlji naravnost na upravo.

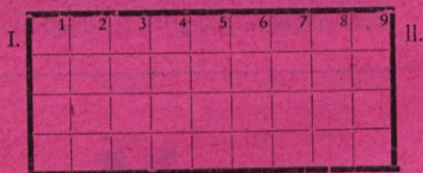
UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠE LUČ“

Viktringer Ring 26.

CELOVEC — KLAGENFURT, Austria.

ZANKE IN UGANKE

PRAVOKOTNIK

Besede pomenijo navpično: 1. ognjenik, 2. slovensko drevo, 3. moško ime, 4. letni čas, 5. Kajnov brat, 6. sorodnik, 7. moško ime, 8. domača žival, 9. prvi človek.

I. — II. vodoravno: ime sorodnice Marijine.

OKTOBRSKA ZANKA

----- slovenski pesnik
----- slov. rudarski kraj
----- hrib blizu Vipave
----- krstno ime pesnika
----- Župančiča
----- slov. rudarski kraj
----- kraj na Gorenjskem
----- kraj na Štajerskem

Če rešiš to zanko, iz prvih črk besed lahko sestaviš slovensko ime za mesec oktober.

ZMEŠANA PESEM

Travnike čez tri
dole čez gore
tri čez zelene tri.

Kako se pravilno glasi ta pesem?

*

Rešitev teh zank zveste v prih. številki.

UGANKI

Pri eni luknji noter, pri treh pa ven, potem si šele notri. Kaj je to?

Kraljevina velika, brez kralja.
Vse vodi, vsem vlada kraljica.
Brezposelnih ni, lenuhov
in ne bogatinov: pravical!

Kje je to?

*

Uganki vam reši urednik v svojem kotičku.

REŠITEV ZANK IZ ŠTEV. 8—9. NL:

KRIZANKA: Vodoravno 1 rov, 4 akademik, 10 ogorim, 11 no, 12 lomim, 13 nič, 14 in, 15 kobila. — Navpično 1 ra, 2 okoli, 3 vagon, 5 dom, 6 Erik, 8 im, 9 toča, 11 Nil, 13 ni.

PRAVOKOTNIK: 1 mama, 2 amen, 3 roža, 4 Ivan, 5 jeza, 6 Abel. — Marija.

POSETNICA: Avtomehanikar.

Častilcem Svetogorske Matere božje sporočamo, da je izšla lepa revija „SVETOGORSKA KRALJICA“.

Naročajte in plačajte na naslov: Peter Flander, Via Cavana 7/III., TRIESTE, Italia. — Pri njem dobite tudi knjižice: „Devetdnevnic v čast Matere božje na Sveti gori“; „Obljube Srce Jezusovega“.

SLIKA NA 1. STRANI OVITKA:

SV. URBAN PRI MARIBORU,
košček naše Štajerske

Beseda slovenskim izseljencem

Objavljamo misli iz govora na slovenskem kulturnem večeru 4. avgusta v Parizu.

Živeti na tujem ni lahko. Cela grmada težav se čez mejo prišlemu stavi na pot. Potreben je pogum, potrebna je modrost, potrebna je pridnost, če hoče človek vsaj nekaj doseči od tega, kar si je želel, ko je zapuščal dom.

Res da je treba najprej poskrbeti za življenjski obstoj: pravica bivanja, stanovanje, hrana, delo, občevalni jezik, potrebne listine itd. Vendar pri tem ne smemo v nemar puščati duhovnih vrednot. Vse, kar smo dobrega prinesli s seboj, moramo varovati. Še več, vedno moramo skrbeti za sebi primerno duhovno in kulturno rast. Še take materialne ugodnosti zapada nas ne smejo uspavati. Človek ne živi samo od kruha.

Dve vrednosti moramo predvsem v svojem emigrantskem življenju nadvse čuvati: vero in slovenstvo.

DVE LUČI

Če je na vzhodu boj proti *veri* javno zaostren in se načelno razglaša nauk dialektičnega materializma, pa je na zapadu tembolj nevaren padec v mlačnost, nebrižnost in praktičen materializem. Opuščanje vsakdanje molitve, zakramentov, maše, življenje v nevernem okolju, pomanjkanje domačega duhovnika, nerazumevanje tujega jezika: vse to in še druge neprimlike lahko kaj kmalu uničijo seme vere, ki ga je izseljenec prinesel s seboj. Prav tu je potrebna izredno močna volja, da človek ne zapahuje vrat pred dotokom milosti. Čemu bi se bali spovedi v tujem jeziku, kadar ni moč najti slovenskega duhovnika! Za versko izobrazbo in utrditev mnogo pomeni branje ver-

skih knjig in časopisov. Vsaj sveto pismo in droben molitvenik bi vsak moral imeti s seboj, kamor koli ga zanese pot.

Najbolj varno pa bomo ohranili zaklad vere, če bomo ostali zvesti drugi veliki vrednoti: *slovenstvu*. Kdor zataji eno, more kaj lahko zatajiti tudi drugo. Skušnjava, da bi človek zavrgeel svoj majhen rod in se pridružil velikemu narodu in se z njim v eno zliel, čestokrat v tujini ni majhna. Slovenci smo raztreseni po vsem svetu. Če jih poldrug milijon živi v Jugoslaviji, nas je v zamejstvu krog pol milijona in tako tvorimo eno četrmino celotnega slovenskega naroda. Katastrofa bi bila za narod, če bi vsi, ki smo na tujem, zavrgli dom, umorili v sebi narodno zavest in se slovenstvu za vselej odrekli. To bi bil greh proti Bogu, po volji katerega smo, kar smo. To bi bil greh proti narodu, ki bi mu s tem zadali smrtonosno rano. To bi bil greh proti nam samim, proti naši lastni naravi.

Da se to ne zgodi, moramo venomer skrbeti za rast narodne zavesti v sebi in v celotnem občestvu naših izseljencev.

KAKO TO DOSEČI?

Kaka so sredstva za to? Vsaj nekaj predlogov in prošnjih velelnikov bi vsem in vsakomur rad položil na srce:

1. *Ljubi svoj jezik*. Moli, beri, piši v slovenščini. Takoj ko zmoreš, naroči slovenske časopise in knjige, ki jih v zamejstvu ni malo. Ko si ustaljen, si skušaj ustvariti majhno knjižnico zase in še posebno za družino, če jo imaš.

2. Takoj ko imaš možnost, postani član kake verske ali prosvetne slovenske *organizacije* in v njej z veseljem deluj. Prinesla bo tebi in skupnosti mnogo koristi.

3. Nikjer in nikdar *se ne sramuj, da si Slovenec*. Manj strahu in več ponosa potrebuje naš narodni značaj.

4. Posebno z narodno *pesmijo* boš mogel tujcem v veliki meri približati našo narodno dušo. Zato rad poj! A tudi tu bodi izbirčen in v pesmi ne kvantaj! Dosti lepih, pristnih pesmi imamo na izbiro.

5. Bodi vedno in vsepovsod *pošten*. Iz sebe kleši značaj. S tem se boriš za naš narodni ugled. Mnogokje bodo ves slovenski narod po tebi soditi.

6. Bodi skrben, *gospodarstven*. Ne zapravljaj in ne pijančuj! Z varčnostjo si boš lahko pripravil prijeten dom.

7. Dobro *uporabi čas!* Uči se tujih jezikov! Vse bolj širi svojo izobrazbo!

8. Ostani *moralno zdrav!* Ne prodajaj samega sebe in svojih sil, ne za užitek ne za denar. Izogibaj se pokvarjene družbe, beznic, neprimerne čtiva, v strast vabečih filmov in predstav. Vodilo naj ti bo star rek: Zdrav duh v zdravem telesu. In gospoduje naj vselej duh, ne meso.

9. *Moli* za naš slovenski narod, da bi kot celota rasel v kreposti in milosti in da bi bil kaj kmalu združen v zedinjeni in svobodni domovini.

*

Samo nekaj drobni misli sem vrgel pred vas. Rad bi, da bi drug drugega podpirali pri duhovni in kulturni rasti. Rad bi, da bi vsak posameznik in vsi skupaj v zamejstvu bili zdravo, sočno, mogočno drevo, ki bo tako trdo preizkušani domovini moglo nekoč dati stoteren sad. Bog naj nam pri tem prizadevanju daje svoj blagoslov.

Stanko Janežič

ŠTIRIDESET LET — TA MESEC

V letošnji majniški številki tega lista je bilo pisano, da letos mineva 40 let, odkar so se dogodila *prikazovanja v Fatimi* na Portugalskem. Zadnje prikazovanje trem pastirčkom, od katerih je najstarejša — Lucija — danes še živa, se je zgodilo v mesecu oktobru. Zato v tej številki spet omenjamo te dogodke.

Mnogi so zelo radovedni, kaj je Marija povedala, kajti zadnji del Marijinih besed se ne sme še razodeti. Menda so Lucijo vprašali, kaj je povedano v tistem delu, in da je rekla: „Veselje za dobre in strah za hudobne.“

Bolj pametno kot ugibati je, vprašati se, ali ljudje danes delamo to, kar je Marija v Fatimi želela in prosila, naj zaradi naše koristi to storimo. Bog je neskončno pravičen. Ne plačuje vsako soboto, toda božji pravičnosti nekoč mora biti zadoščeno. Kazen za grešno življenje mora priti ali v tej ali v drugačni obliki.

V Fatimi je Mati božja v svoji materinski ljubezni opozorila svet, da je Bog hudo

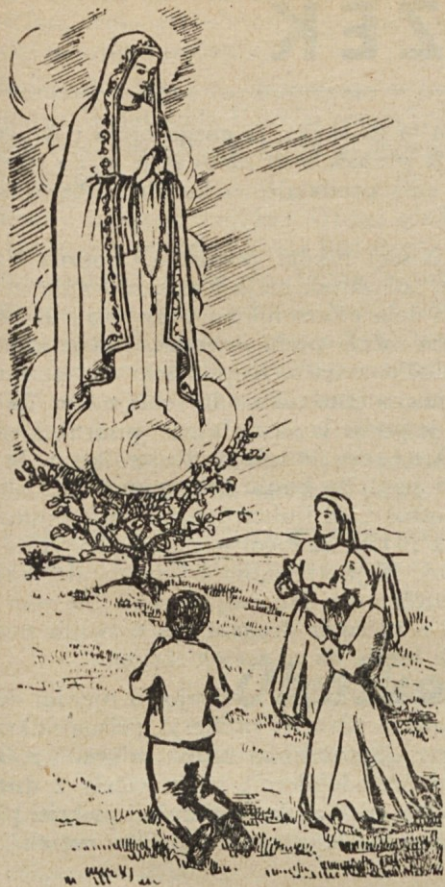
žaljen v tej moderni dobi. Zato se zlivajo nad ljudi različne preizkušnje in kazni, zlasti vojne. Marija ne more več s svojo priprošnjo zadržati pravične božje kazni. Zato je treba, da mi zadoščujemo za žalitve Boga, zlasti pa da začnemo živeti res po božjem nauku.

Prvo, kar naroča Marija, je *molitev sv. rožnega venca*, molitev za spreobrnjenje grešnikov. Sama pravi: „Veliko molite in se žrtvujte za spreobrnjenje grešnikov; veliko se jih pogubi in pride v pekel, ker se nihče zanje ne žrtvuje in nihče zanje ne moli.“

Drugo, kar naroča Marija v Fatimi, je, da *doprinašajmo žrtve*, osebne žrtve; naše vsakdanje težave; naše vsakdanje delo posvečujemo in darujemo Bogu v spravo in zadoščenje za grehe.

Tretja želja Marijina je, da se *posvetimo brezmadežnemu Srcu*. Tisti, ki so to storili, naj bodo zvesti dani besedi... in naj postanejo apostoli njenega naročila iz Fatime.

Četrta želja Marijina pa je, da naj *pre-*

Trije pastirčki — Francek, Jacinta in Lucija, iz Fatime (na Portugalskem), ki so bili tako srečni, da so videli Marijo.

jemamo na prve sobote v mesecu in to pet prvih sobot zaporedoma svete zakramente in da darujemo sveto obhajilo v zadoščenje za vse žalitve ter vsaj malo preišljujemo skrivnosti svetega rožnega venca z namenom, da zadoščujemo brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Marija je dodala svojim prošnjam sledečo obljubo: „Vsem, ki bodo izpolnili moja naročila, obljubljam, da jim bom izprosila milost srečne zadnje ure, da bodo umrli v milosti božji.“

Vse to je le v naše dobro. Ako bomo izpolnili to, kar nam naroča Marija, smemo

upati, da bo po naših molitvah, žrtvah in trpljenju Bog dal milost spreobrnjenja grešnikom, saj nam sama Marija pravi: „Ako boste izpolnili mojo prošnjo, se bo Rusija spreobrnila in svetu bo zasijala doba miru.“

*

Bodimo si odkriti kot v otroških letih. Takrat smo bili preprosti, skromni, z malim zadovoljni in srečni. Kruha smo stradali, na vsake kvatre kaj novega oblekli, ob petrolejki premrazeni vtepali v svoje glave modrost iz šolskih knjig. Vendar je bilo tako lepo. Imeli smo svoj dom. Vse živo je bilo, kadar smo prišli spet skupaj. Za vrati je bil obešen lesen molek. Redko bi si takrat upali iskati izgovora, da nas k skupnemu družinskemu rožnemu vencu ne bo.

V kotu je viselo razpelo in raz njega je venomer zrl na nas križani Kristus. Kot bi nas hotel po materinih opominih pripraviti na trdoto življenja. Saj dobiš danes za denar hrano in stanovanje, pa še kaj drugega, če pošteno plačaš. Kljub temu čuješ lahko pogostne tožbe, da marsikaj še manjka. Predvsem materinska skrb in ljubezen. Te na svetu nihče ne zmore razen naše lastne matere.

Mnogi smo že izgubili svojo pravo mater, morda tudi že očeta. Pa smo v nevarnosti, da izgubimo tudi svojo nebeško Mater. Saj lahko s pesnikom Voduškom ugotovljamo:

*Marija, kako smo si hladni in tuji;
tako ni med materjo in otroki.*

*A kaj, ko pa smo vse preveč otroci
sveta (nagli čolni v divji struji)!*

V nov svet smo vrženi. Kaj čudnega, če se v tem sodobnem Babilonu ne najdemo dobro in če nas tudi nobena reč ne zadovolji.

V tem mesecu se vrnimo k molitvi rožnega venca. Z njo bomo Marijo spet vzljubili, da bo tudi o nas na tujem veljala beseda pesnika Lovrenčiča:

*„Častijo me, Sin moj, milijoni,
a kakor Slovenci — nikjer!“*

Prepovedani ZVEZEK

Bilo je neke nedelje zjutraj. Policist je stal pri vratih prodajalne tobaka in pazil, da se ni prodajalo drugega v nedeljo kot le tobak.

Valerija je prišla po tobak. Ko je zagledala celo vrsto snopičev nekega romana, je mislila, da brez tega romana ne more shajati. Na prvo prošnjo, da ga ji da, je tobakar rekel: „Ne morem, je prepovedano.”

„Ga nujno potrebujem,” je pritajeno dejala. Nato se je tobakar omečil, vzal snopič, ga ji dal hitro in rekel: „Skrij ga pod plašč!”

Ta prepoved prodaje tiskane stvari ob nedeljah v prodajalni tobaka se zdi, da je v življenju Valerije bila neprestano kot neka teža, ki je ležala nad njo, pa tudi nad dogodki, ki jih je zapisovala v svoj dnevnik.

*

Dokler sta Valerijina otroka Riko in Mirala še hodila v gimnazijo, je bila Valerija osebna tajnica ravnatelja nekega podjetja. Njen mož Mihele je kot bančni uradnik prinašal premalo denarja k hiši, da bi lahko ostala doma.

Odkar je prinesla tisti zveščič k hiši, se ji je zdelo, da je izgubila mir. Ni vedela,

kam bi ga skrila. Iz enega kraja v drugega ga je prenašala in zdelo se ji je, da še vedno sliši prodajalčevo besedo: „Prepovedano!”

„Nisem nikdar pomislila,” spozna Valerija, „da zaradi majhnega stanovanja in zaradi dela nisem nikdar prav sama. Da sem lahko začela pisati dnevnik, sem se morala poslužiti zvijače. Kupila sem tri vstopnice za nogometno tekmo in rekla možu, da mi jih je podarila souradnica v pisarni. Dvoje: prikriti sem morala možu stroške in še lagala sem! Po kosilu sem napravila Mihela in otroke, se ljubeznivo od njih poslovila in z nekim zadovoljstvom zaprla vrata za seboj. Najbolj čudno pa je to, da, kadar privlečem na dan svoj dnevnik, ne vem pisati o ničemer drugem kot o svojih notranjih bojih, da ta zvezek skrijem.”

Ko se je začelo med njo in njenim delodajalcem nevarno razmerje, prizna odkritosrčno: „Sprememba mojih odnosov z Gvidom (delodajalcem) se je začela z dnem, ko sem mislila, da morem kaj prikriti pred možem, pa čeprav samo majhen zvezek.”

*

Ako bi listali njen dnevnik, vam bi odkril male vsakdanje dogodke družinice, ki

✱

PODOBA
MATERE BOŽJE NA
PTUJSKI GORI na štajerskem je zelo znamenita. Umetnik je hotel pokazati s svojim izdelkom, kako je Marija naša zaščitnica in varovalka: njen plašč dobrohotno varuje ljudi raznih stanov in poklicev.

skuša ubežati zunanjemu pogledu v svojo revščino, svoja prizadevanja, pa tudi svoje zmote in svoja razočaranja.

Otroci doraščajo in dozorevajo v samostojno življenje, toda Valerija ostaja trda v svojih vzgojnih načelih, ki jih je prejela od svoje matere.

Seveda ne more vzdržati. Otroci gledajo po svoje, ona po svoje. Skuša biti most med dvema rodoma, pa ne zna. Dekle je pustila samo na ples. Zdaj začenja hoditi vedno pozneje ponoči domov. „Zame je ljubezen, ki je ne opravičuje družina, naravnost greh,“ piše v dnevniku. Na drugi strani pa priznava, da se sama spušča v ljubezen, ki je ne opravičuje družina. Njen odnos do ravnateljca je zavzel že nevaren obseg.

Tako popisuje Valerija svoje življenje in dela zaključke: „Nikdar nisem poznala svo-

je hčere. Zdi se, da je ona mati in jaz njena hči...“

*

Iz povedanega sledi, kako pride do mnogih reči po današnjih družinah, ki težijo življenje. Vse drugačne sadove bi lahko donášala Valeriji njena družina, če bi se njena vera ne skrčila zgolj na nedeljsko mašo in na obisk grobov gotove dobe. Valerija ni nikdar razumela, da vera ni samo v zapovedih in prepovedih. Vera je v tem, da, kar nam je Kristus razodel, sprejmemo kot za svojo največjo in najdražjo stvar, ki nam mora prodreti globoko v srce. Razsvetljevati mora naš razum pri vsaki stvari v življenju. Pri studenih milosti — zakramentih — moramo zajemati sil za to, da v svojem vsakdanjem življenju uresničimo zares krščanski ideal. Vse dni pa moramo trdno zapupati v neskončno božjo Dobroto, ki nas čaka ob koncu tega bednega življenja.

Otroška dovzetnost

Priča sem bil temu preprostemu razgovoru:

Mama osmih otrok je vzela v naročje svojo ljubljeno Hemico, najmlajšo, vzela v roke razpelo in dejala:

„Vidiš, Hemica, za nas je umrl.“

In je nadaljevala z nežnim, zaupljivim glasom, kakor znajo samo matere, in je pripovedovala zgodovino Gospodovega trpljenja:

„... bičali so Jezusa; na glavo so mu položili krono iz trnja tako grdo, da so trni pogledali pod kožo ven, privezali so ga k steburu, ga topli z vrvmi, tako da je po vsem telesu tekla kri.“

Mati je prodrla s svojimi besedami v srce svojega otroka, ki je tiho poslušal, niti trenil z očesom in gledal neprestano v obraz matere. Ta je nadaljevala: „In naložili so mu križ, tako težak, da ga je moral nesti na hrib, in pribili so ga na križ s tremi velikimi žebli — glej, na rokah, nogah...“

Iz svetlih, temnih otroških oči so prišle solze, ki so padale na materina lica in od tu na Križanega. Otrokov oči pa so se

zapičile v telo Kristusovo. Otrok je bil vidno ganjen.

Mati je prenehala. Otrok pa je po kratkem pomisleku dejal:

„Mama, še pripoveduj o Jezusu. Zakaj je Jezus toliko trpel?“

„Ker je dober. Tako rad nas ima!“

Hemica je vzela Križanega iz materine roke, pritisnila k ustnicam razbičano telo Gospodovo na razpelo in poljubila rane rok in nog, zraven pa ponavljala: „Kako je dober Jezus!“

In čutila je v sebi odgovoriti Jezusu na dobroto. Rekla je: „Hočem biti vedno dobra, da bom Jezusu všeč.“

S takimi pogovori, posebno če so pogostni, morejo matere vtisniti v srce in duše svojih malih neizbrisno čustvo sočutja do trpečega Kristusa. Tako so delale naše krščanske matere, tako so matere vzgojile svetnike, tako morajo delati naše matere, če hočemo ohraniti naš rod.

*

Pripovedovanje o trpljenju Gospodovem vtisne v duše otrok neizbrisno vtis. Dete

Otrok hoče trpečemu Zveličarju lajšati težko pot na Kalvarijo

v jasliah — Kristus na križu: to sta dve podobi, ki otroke zadenejo v živo, da vzljubijo Jezusa in z njim trpijo.

Otroci, posebno če so še majhni, težko razumejo, zakaj je „dobri Bogec“ bil na križ pribit, ne razumejo še, da je bil križan zaradi naših in „njihovih“ grehov, saj nimajo še pravega spoznanja, kaj je greh in zakaj se zanj zahteva zadoščenje. Toda že dejstvo o na križu pribitem in umorjenem Bogu po ljudeh se vtisne v spomin tudi otroku z nekaj leti.

Takole mi je pripovedovala neka mati:

„Prvikrat, ko sem z otrokom vstopila v baziliko Marije Snežne in je imel komaj tri leta, ga je vsega prevzel veliki križ, ki je nad papeškim oltarjem. Začuden ga je gledal in vprašal: „Kdo pa je tale?“

„To je Gospod na križu.“

„Zakaj pa je na križu? Kdo ga je pribil nanj?“ nadaljuje otrok.

„Hudobneži!“

„Zakaj pa so hudobneži pribili Jezusa na križ?“

„Saj sem ti rekla da zato, ker so hudobni,“ je skoro nejevoljna odgovorila mati na neprestani otrokov „zakaj“.

Na obraz otroka je legla žalost in začudenje.

Čez nekaj dni pozneje — pripoveduje mati — kar na lepem začne otrok: „Hočem potegniti ven te velike žebelje, s katerimi je moj Jezus pribit.“ Otrok je namreč imel vročino in usmiljenka je prišla k njemu. Imela je rožni venec, na koncu katerega je bil obešen križec. „Tudi trnje mu bom vzel z glave. Ni prav, da Jezusu pustimo trnje in žebelje.“

„Pa veš, kako boš to storil?“

„Kako?“ vpraša otrok. Saj to mu je bila največja uganka.

„Tako, da si dober, priden. Kadar Jezus vidi dobre in pridne otroke, ne čuti več bolečin.“ — Skoraj razočaran je bil otrok na prvi pogled, a takoj se je zavedel, kaj je njegova naloga: biti dober.

*

To je važno, da otrok vé, da čuti: „Jezus nas je ljubil.“ Najmlajši še najbolj doumejo to in odgovarjajo s posebnim nagonom ljubezni do Kristusa.

Naši otroci so često v nevarnosti, da vidijo Kristusa samo pripravljene, da jih kaznuje, pošlje v pekel, če so grešili. Velika škoda je, če jim starši ali okolica tako predočuje Kristusa.

Bistvo vere ni strah pred grehom, strahnost pekla, strah pred božjimi kaznimi. Odrasel človek more potem, ko je presodil svojo krivdo, spoznati nevrednost in iti ponižno pot strahu, ki vodi k ljubezni. Pri otroku pa je pot prav nasprotna: od ljubezni vodi k strahu.

„Jezus me ljubi, Jezus mi hoče dobro!“ ta misel bo iz otroka naredila dobrega in pripravljene, na mnoge žrtve.

I. A.

DELOPUST

Sejali smo repo. Sonce je vroče žgalo in pot mi je lil s čela. Pobjjali smo kepe — delo, ki mi je bilo najmanj všeč. Postal sem večkrat in se odpočival. Oče me je parkrat vprašal, če me žuli srajca, da bi me tako spravil k hitrejšemu delu. Mislim sem, da se bo popoldne vleklo v neskončnost ter da stoji sonce vedno na enem in istem mestu.

Pri farni cerkvi je zazvonilo in to s tistim lepim ubranim zvonjenjem, ki je znano samo na Slovenskem. Pritrkovanje je to bilo. Bilo je kakor glasba. Ljudje so prestali z delom in prisluhnili. V dušo je seglo slovesno razpoloženje. Ustne so tiho šepetale: Delopust zvoní, kakor da bi se bale, da bi z glasno besedo pretrgale ubranost zvonjenja.

Zvonjenje delopustu je oznanjalo, da se bliža nedelja ali praznik. Opožorilo je bilo ljudem, da bo treba prestati z delom in se pripraviti za Gospodov dan. Vsak je v naglici odpravil še najnujnejše in se odpravil proti domu.

Doma so pospravili okoli hiše, napravili red v hiši in jo pošteno očistili. Slekli so tako rekoč starega, umazanega človeka in pripravili novega. Pripravili so za k mašno obleko, ker bo treba v cerkev k sv. maši. Tako je bilo in ljudje so bili srečni. Nedelja jim je res nekaj pomenila.

Danes v življenju ne slišite zvonjenja.

Le vrisk vlaka, tuljenje tovarniških siren in avtomobilskih signalov udarja na ušesa. Na tisoče delavcev se usiplje vsak dan iz vlakov in sili v vlake in avtobuse. Nikdar ne veš, kateri dan je. Nihče ne oznanja delopusta. Dan je podoben dnevu. Morda je na ulici ob petkih malo več opitih ljudi kot druge dni tedna in po tem lahko sklepaš, da bo teden kmalu minil.

Zagrabila nas je ista brzina kot vse ostale ljudi. Že sami smo zgubili smisel za čas in dneve. Gospodov dan nam je postal delavni dan. Kolikokrat sami priznamo, da ni več tako, kot je bilo. Še je malo volje, da bi posvetili nedeljo kot nekdanj, ali večinoma ostane le pri želji. Dvojni zaslužek ima le preveliko moč in misel o lastnem domu nas preganja podnevi in ponoči.

Pride, da nam lega skrb na dušo: kaj, če se tudi meni zgodi, da izgubim delo, kakor se je to že mnogim drugim. Nevarnost je, da znižajo plačo. Nedelja je edini dan za dober zaslužek. Tako se vleče iz dneva v dan, na petek in svetek. Boljšo obleko nosimo ob delavnikih, a delavno ob nedeljah. Praznovanje nedelje je le še lep otroški spomin in še ta pride le včasih do izraza.

Ljudje tožijo bolj in bolj o težavah življenja. Na obrazih mimoidočih ni smehljaja. Morda je vzrok v tem, ker smo zavrgli Gospodov dan. Drugo je takrat, ko delo mora biti opravljeno, a drugo spet, ko hlatamo za delom in seveda zaslužkom. Kaj, ko bi zopet pomislili, da je delopustno zvonjenje potrebno tudi danes? Prav gotovo bo zopet zavladalo veselje, sreča in blagostanje. Delopustno zvonjenje pa naj nam bo stari izrek: **Z BOGOM ZAČNI VSAKO DELO, DA BO DOBER TEK IMELO.**

VETROVOM

Vetrovi, šumite,
mladost mi zbudite,
da pride, da vrne
se k meni nazaj.

Četudi bučimo
nje več ne zbudimo;
predolgo, predaleč,
pretrdno že spi.

A treba ni bati
se, ne žalovati.
Saj zvesta ostala
bo tebi vse dni. —

Ko večnosti vrata
odprejo se zlata,
pa sama od sebe
bo dvignila se.

Vse lépo bo zbrala
in te poiskala —
s teboj bo ostala
vso večno pomlad.

R., Francija

Ko na večer . . .

Ko na večer okno zaprem,
ulica utone v temi.
Vsi glasovi, vsi koraki
se izgubijo v noči nemi.

Sama čutim se na svetu,
name zrejo hladne stene,
niti eden topel žarek
ne pustijo več do mene,

Kakor večnosti podoba,
tema gosta je brez meje —
vse je v nji skrivnostno tiho,
ura le sekunde šteje.

R. Francija.

P R E K M U R J E

Tja v Panonsko nižino segajo *nebesa pod Triglavom*. Kot bi se znižale visoke snežne gore Gorenjske in valoviti griči Dolenjske ter štajerske gorice in še vsi slapovi slovenskih gora, se umirile in potem pokojno legle v ravnino. Tu, najbolj na vzhodu so ostali naši pradedje, ko so na poti izza Karpatov prihajali v svojo domovino: zarili so se v globine Blatnega jezera in obstali ob reki Rabi ter še na široki ravnini ob Muri.

In še danes živi tu slovenstvo. Ob Rabi so „vesnice“, enajst majhnih, lepih vasi s povsem slovenskim obličjem: belimi hišami, z vrtički, z domačijo, s slovensko gostoljubnostjo in z znamenjem na križpotju in na polju. V vročem poletju odhajajo najdelavnejše roke dalje v madžarsko ravnino in v tujino iz slovenske skromnosti in pomanjkanja za delom. Potem se trudna telesa in srca vračajo s skromnim zaslužkom, a vendar dragocenim, ker bodo z njim obogatila in povečala svoj dom.

Na zimo se vasi obiskujejo: Gorenji Senik hodi v vas v Dolenjega, Štafanovci pozdravljajo Ritkarovce, Verica odzdravlja Slovenski vesi, Sakalovci Andovcem, fantje iz Vodkavcev izzivajo fante iz Farkaševcev, skupno pa hodijo na sejem v mesto Mono-

šter. To je svet, ki je čisto svoj in v sebi zaključen. Slovenska misel ne more čez me-

Porabski Slovenec v svoji značilni noši

jo do bratov, le domovi žive svojo lastno slovensko življenje.

A v cerkvi — kot vedno — tudi v *Porabju* živi slovenska pesem in slovenska beseda. Dokler vera ne bo usahnila, toliko časa bo beseda in misel živel.

Tako kratka je pot do bratov pod topoli ob Muri, in vendar ta pot ni prosta. Bodeča žica reže po sredi živo narodno telo.

Na to stran je *Prekmurje*.

Dolge ceste vežejo vasi, topoli delajo senco ob poteh. Težka pšenica daje bel kruh, močno vino polje vročo kri po žilah. Na velikih gmajnah se pasejo gosi. Konji brze po travnikih in med njivami.

Nasmejana dekleta krasijo čokate fante — najboljše „žnjece“, ob dolgih obredih sklepajo zakon. Zrasli s narodo, so Prekmurci prirodni in dobri, živi in šegavi; a ko so sami, spet zamišljeni in otožni.

Njihova hitra govornica žubori kot potok, zategel naglas je odmev vzhodnega soseda, ritmični ples in vrisk odmev zemlje in valovanja krvi.

Tiha ljubezen do zemlje in izročila je priklenila *Slovenca ob Rabi in ob Muri* na dom. Ko odhaja na tuje, mu je, kot bi šel na kresno noč zakladov iskat. Vrača se truden, kri mu je izzemala tujina, a vrača se tako rad. Zemlja ga je klicala ves čas.

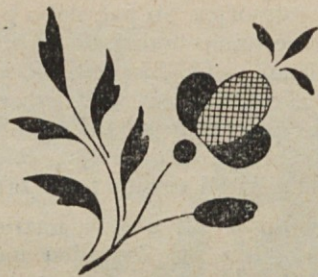
Slovenski svet, kako čudno si razdeljen in kako čudno navezan na usodo tujih lju-

di! Slovensko srce se mora prilagoditi tujim vzorom in tujim težnjam in ne sme čutiti, kot bi hotelo. Tu in spet tam so ti odščipnili košček, kri curlja, pa se nihče velikih za bolečino ne zmeni.

Tam na daljnem vzhodu goré stražni ognji. Le redko jih doseže naše oko iz Korške in iz Tržaške ali Goriške. Ali pa se sploh ozira v tisto smer?

Tudi tam je Slovenija, naša zemlja, naše življenje, naš vrisk in naša bolečina. Zaklenimo tudi ta svet v globino svojega srca!

Jože Peterlin („*Vera in dom*“)

Borut Gorazdu:

»Na dvorih, sin, postavljalj se z zavestjo,
da knez države mirne si slovenske!«

Turnšek, Država med gorami.

Vsak hiti

Za mano vse le kot spomin ostaja:
gozd, gora, hrib in reka, cerkev bela,
tam hiša, vas, v dolinici kapela,
predor in most in tu pa tam postaja.

Tam izza gore zlato sonce vzhaja,
lepota jutra me je vsa prevzela,
ko mimo je pokrajina hitela,
podobna samemu odsvitu raja.

A moja misel je doma ostala,
kot bi tujine se samotne bala,
saj v kljub lepoti vse se zdi mi čudno.

Tu ni več gričkov z belimi cerkvami,
lepota tuja pa me vendar mami.
Kolesa pesem le pojo neutrudno...

Erik K.

Terezinka zgodaj vstala . . .

Terezinka zgodaj vstala,
še poprej ko sončece.

Gor na okno se je usedla,
svoj'ga ljub'ga čakala.

»Mam'ca, le zaprite vrata,
moj'ga ljub'ga več ne bo.

Prav tako mi je s'noč govoril,
kakor bi slovo jemal.

Narodna

Po domačih krajih

V Logatcu je 6. avg. nastal po nepredvidnosti velik požar, ki je uničil lesno tovarno in naredil okoli 100 milijonov din škode. — Strela je treščila v čez 100 let star farovski kozolec v Kresnicah. — Pozeba in slana v maju sta močno prizadela vinogradništvo. Zato je spodnja Vipavska dolina ob 75% pridelka. — Dne 3. avgusta se je pripetila pri Lazah železniška nesreča: trčila sta dva tovorna vlaka. Precej živine je pri tem poginilo in vagon pšenice se je razsul.

V Sloveniji manjka letos okoli 900 učiteljev in profesorjev. So pač slabo plačani in v cerkev ne smejo hoditi. So tudi neprestano nadzirani. — Od 27 predilnic v Jugoslaviji jih je v Sloveniji 8. Dajo pa te 45% vse jugosl. proizvodnje. Od 84 tkalnic jih je 28 v Sloveniji in te dajo 48% celotne produkcije. Velik del strojev pa je žal zastarel.

V pretepu je bil ubit v gostilni Rajko Mestnik iz Laz pri Zagradcu na Dolenjskem. — V Železnikih na Gorenjskem grade novo tovarno za gospodinjske stroje. — Zgrajena je bila vzpenjača na Pohorje. — V Murski Soboti se pripravljajo na gradnjo novega kolodvora. — Pri Ložu na Notranjskem in pri Sv. Luciji ob Soči so izkopali

precej starih grobov iz časov Ilircev, ki so bivali pred Slovenci v naših krajih.

Letos mineva 50 let, odkar je cerkev na Sveti gori pri Gorici dobila naziv bazilike. — Spet je romalo v zapor nekaj duhovnikov. — Še vedno niso mogli izdati molitvenika, ki ga ni v Sloveniji nikjer naprodaj in ga že 10 let niso pustili natisniti.

V Trbovljah so priredili „izseljenski dan“ za iz tujine došle rojake. — 75-letnico slavi letos ena najstarejših ljubljanskih tovarn, tovarna kleja. — Na letošnji III. mednarodni razstavi vin v Ljubljani so razstavili 600 vrst vin iz 20 držav. — V Rogaški Slatini je bilo letos v avgustu po 1200 gostov na dan. — Dva Domžalčana sta se smrtno ponesrečila v Kamniških planinah.

To vince je za rajžo . . .

**To vince je za rajžo,
nam fantom na korajžo.
Oj vinček, vinček, vinček moj,
ti rajžal boš z menoj!**

**Poprej ko ga popijem,
se mu lepo odkrijem:
Zahval'mo ljubega Boga,
ki nam ga piti da!**

Narodna

Pogled na KRANJ, metropolo divne Gorenjske

Med našimi izseljenci

ANGLIJA

† *K. Ogrin*. Nenadoma je 5. septembra preminul Karel Ogrin, uslužbenec že več let v Edge Wiew Sanatoriju, Kinver, blizu Stourbridgea pri Birminghamu. Pokopan je bil tam 12. septembra. V domovini zapušča ženo in dva sinova. Njim izrekamo iskreno sožalje, njemu pa: V miru počivaj v tuji zemlji!

Poroki: V cerkvi Sv. Terezije Hirawain, S. Wales, sta se 8. junija poročila Beryl Fane in Jože Kopriva. — V Cremoni (Italija) sta stopila pred oltar 19. junija Jožefa Hrovat in Jakob Kenk iz Aberdare, S. Wales. — Čestitamo!

Krst: V župni cerkvi Bargoed, S. Wales, je bil krščen 25. avgusta Roman Pavel Jug. — Mnogo sreče!

Blagoslov domov: V Anerdare sta bila blagoslovljena domova bratov Ivana in Andreja Puc.

London: Na prvo nedeljo v oktobru bo spet ob 11. uri naša sv. maša v kapeli Y. C. W. in popoldan ob 5. blagoslov z litanijami in govorom. Po blagoslovu bo sestanek Slov. društva.

„*Slovenci na Angleškem*“: to knjižico lahko naročite pri Slovenski pisarni (62. Offley Road, London S. W. 9.) Cena 3/-.

AVSTRIJA

ASTEN. — Dne 25. sept. praznuje naš duhovnik, ki deluje že dalj časa med nami begunci v taborišču, svoj srebrni mašniški jubilej. To je znani gospod *dr. Ferdinand Kolednik*, doma z zelene Štajerske.

V Panizu je 1. 1938 dobil zlato medaljo od Akademije francoskega jezika. Pri nas Slovincih je posebej poznan, ker je prevedel, oziroma oskrbel prevod Jurčičevega „*Jurija Kózjaka*“ v 25 različnih jezikov. Tudi prevode raznih drugih del je preskrbel. S takim delom se še ni proslavil nihče drugi.

Ob njegovem jubileju mu čestitamo iz srca in želimo, da bi mogel v življenju še

veliko dobrega narediti za ubovega slovenskega človeka, ki ga razmere zanesejo na pot nepoznane in velikokrat težke tujine.

BELGIJA

CHARLEROI — MONS

V bolnici v Charleroi je 19. jul. umrl *Filip Tratnik*, upokojeni rudar iz Wanfercée-Baulet. Dočakal je le 50 let. Doma je bil v Črnem vrhu, kjer zapušča očeta, tu v Belgiji pa brata. Naj počiva v miru!

Po sprejemu škofa g. dr. Gr. Rožmana v Charleroi (Belgija)

LIEGE — LIMBURG

Rudniki v Eisdenu, Waterscheju, Winterslagu in Zwartbergu so drugo in tretjo nedeljo v septembru slavili *50-letnico svojega obstoja*. Za to priložnost so delavci in upokojenci dobili skromno nagrado. K slovesnostim so bili povabljeni tudi naši pevski zbori iz Eisdena in Waterscheja, ki so za svoja izvajanja želi prav laskavo priznanje.

*

Tretjo nedeljo v septembru je *Društvo sv. Barbare iz Eisdena* nastopilo v Jemeppe-u z lepo prireditvijo. Moški in mešani zbor sta ubrano zapela vrsto slovenskih in hrvatskih narodnih pesmi. Mladina je nastopila s kratko šaloigro. Program je obo-

gatila plesna skupina Slovencev iz Holandije in sestri Kregar iz Bruslja, ki sta zapeli vrsto narodnih pesmi.

Občinstvo je nastopajoče nagradilo z navdušenim ploskanjem.

Iskrena zahvala rojakom iz Holandije in sestrama Kregar za sodelovanje!

Ponavljamo, da se zaradi malega števila rojakov v okolici Liège-a stroški za tako prireditvev morejo kriti le, če VSI rojaki smatrajo udeležbo za svojo narodno dolžnost. Povsod, posebno pa še v tujini je nemogoče kakršnokoli društveno delo, ako pri rojakih ni smisla za skupnost in za žrtve, ki so s tem v zvezi.

*

Naši bolniki: Naš skrbni tajnik Društva sv. Barbare in obenem tajnik Zveze naših društev se je zaradi rudarske boleznin moral zateči po pomoč v bolnico v Genk. Želimo mu, da bi se čimprej mogel vrniti med nas.

G. Intihar se zdravi v bolnici v Louvainu. Gdč. Veselko iz Gráce Berleur se že več tednov zdravi v bolnici v Liège-u.

V Houthalenu je nenadoma umrl rojak g. Brunovič Franc. Bil je blaga duša. Molimo zanj!

Pomanjkljivo poročilo bomo dopolnili v prihodnji številki.

FRANCIJA

Pas de Calais

Naši rudarji so pripravili msgr. Valentinu Zupančiču in sebi v veselje lepo slavje dne 8. septembra.

Dopoldne ob pol enajstih je jubilent ob navzočnosti raznih cerkvenih dostojanstvenikov daroval sv. mašo, pri kateri je cerkveni mešani pevski zbor iz Bruay-a pel latinsko mašo Ignacija Hladnika „Missa Salve Regina“ ob spremljavi orkestra. Popoldne ob pol štirih je bila v dvorani „Cinéma Familia“ v Lensu (fosse 3) jubilejna proslava pod naslovom: „75 let življenja — 50 let mašništva — 30 let misijonarjenja med nami.“ Ob tem slavju so se duhovno združili vsi izseljenci Zapadne Evrope.

Zveznemu odboru društev sv. Barbare v Pas-de-Calais za to proslavo iskreno čestitamo!

Pariz

Število novih je zadnja dva meseca izredno naraslo, s tem seveda tudi potreba po sobah. Kdor bi vedel za kako sobo, naj to nujno javi g. Čretniku (4 rue Saint-Fargeau, Paris XX).

Med drugimi sta zadnje čase prišla iz do movine Molanova in Blažičeva družina.

*

Poroke: Drugje se poročajo zlasti pred pustom, pri nas pa zaradi razmer ne moremo tako dolgo čakati. Zadnja dva meseca so se poročili: Kastelic Ciril in Zupančič Olga, oba iz Višnje gore; Omejc Ivan in Križaj Metka iz Ljubljane; Kraševc Marija iz Smrja na Primorskem je svojega ženina iskat — ne, sam je prišel iz Takheta v Laosu in se piše Phouc Firmin; Brana Marijan in Lavrenčič Milka iz repentaborske župnije; Gorup Pavel iz Dutovelj in Pavšič Marija iz Avc.

Vsem želimo obilo sreče in božjega blagoslova, da bodo, kamorkoli jih bo že življenje vodilo, ostali zvesti Bogu, Cer kvi in domovini.

*

SVETA MAŠA JE VSAKO NEDELJO OB PETIH POPOLDNE V KAPELI 35 RUE DE SEVRES (METRO: SEVRES-BABYLONE).

Na 4 rue Saint-Fargeau (Métro: Pelleport) dobite slovenskega duhovnika vsak torek in vsak četrtek popoldne, sicer pa za nujne stvari lahko vedno telefonirate (MÉNilmontant 61-60), pri slovenski sveti maši (rue de Sèvres) pa vsako nedeljo od treh dalje.

*

MOHORJEVE KNJIGE bodo kmalu izšle — tako celovške (Koledar 1958, življenjepisna povest koroške svetnice svete Eme, Zbirka koroških pripovedk itd.) kakor goriške (Koledar 1958, Pretresljiva zgodba slovenske družine preganjane med italijansko okupacijo, Lepa knjiga o vzgoji otrok). Naročite jih pravočasno, predno bodo pošle!

Ob nemški meji

IZ PISARNE NAŠE MISIJE:

Krsti: V porodnišnici v Creutzwaldu je bil krščen 12. 9. mali Yves, sinko Osmuk Jožefa in Ane Gorenjc, v Merlebachu pa v soboto 14. 9. priden deček, sin Flis Luciena in Zadnik Marije. Naj jih božje Dete vodi v življenju, da bi bili v veselje staršem ter v slavo vsemogočnemu Stvamiku! Tudi onim, ki niso bili prijavljeni naši Misiji, želimo mnogo sreče!

Poroke: Naša rojakinja Neža Crnković iz Završja-Brod Moravice je v sredo 11. 9. v Merlebachu pred oltarjem obljubila zvestobo Ivanu-Robertu Müller iz Hôpital. Poročil ju je podpisani. — V Creutzwaldu se je cerkveno poročila ta čas naša pridna šivilja Lojzka Štamcar z domačinom. Tudi drugim novoporočenim želimo veliko sreče na novi poti.

Bolniki: Veliko jih je po raznih kolonijah. Izredno slabo vreme, ki traja že dalj časa, čutijo zlasti vsi naši pridni rudarji, ki so po težkem svojem delu hudo zboleli (kamen na pljučih). V bolnico so odpeljali dragega očeta Bajc Jožefa iz Cité Jeanne d'Arc, doma hrepeni po svežem zraku v Habsterdicku že dolgo bolni Alojzij Tavčar ter Čepin Štefan in Vrhovšek Alojzij. Tem kakor tudi vsem drugim trpečim bolnikom želimo mnogo poguma in vdanosti v voljo božjo!

*

Število naših izseljencev se je pomnožilo z našimi rojaki, ki so prišli po večini iz Hrvaške, pa tudi iz drugih krajev Jugoslavije. Stanujejo v Creutzwaldu. Tam imamo večkrat na mesec (ob četrtnih) v koloniji Neuland ob 8. uri zjutraj slovensko sv. mašo. Pridite, pokažite, da ste sinovi vernih staršev!

Vse dobro vam želi

G r i m s S t a n k o, izselj. duhovnik.

LUKSEMBURG

Tudi v Veliko vojvodino luksemburško nas je prišlo več mladih Slovencev. Za nas se je zavzel g. župnik Molitor, ki nas za velike praznike zbere skupaj s Hrvati. 11.

avgusta se nas je zbralo skupaj čez deset in v veseli domači družbi smo se prijetno počutili.

„Našo luč“ tudi tukaj čitamo in jo vsem priporočamo. — Nekateri, ki v domovini še niso bili pri vojaki, morajo svoj vojaški rok tu odslužiti!

NEMČIJA

ESSEN. — Še vedno nam je v spominu obisk prevz. g. škofa dr. Rožmana. Ko je bil tukaj, je 20. julija obiskal tudi direkcijo ABAG in stanovanje Emserlagerja ter se nad eno uro zadržal v razgovoru z nami. Od tu jih je šlo veliko v motorji, avtomobili in enim avtobusom v Kevelaer, kjer je bilo res mogočno slavje.

G. škof je maševal tudi v tukajšnji cerkvi sv. Tomaža v Essenu in sicer 22. 7. zvečer. Ob tej priliki je pridigal slovensko in nemško. Po sv. maši je poročil slovenski par, rojaka Slavka Rebuza in Antonijo Jelč.

München. — Tokrat poročajmo tudi kaj o naših ljudeh v tem delu Nemčije. Po vojni je bilo tu veliko Slovencev, to je bivših internirancev, deportirancev in drugih, ki so med vojno delali po Nemčiji. Od tistih, ki se niso vrnili domov, so se mnogi izselili preko morja. Danes je po Bavarskem raztresenih nekako 500 Slovencev. Med njimi so samci, pa tudi družine.

Omenimo posebej našega rojaka dr. Otmarja Pirkmajerja, bivšega podbana dravske banovine, ki je živ dočakal konca internacije in je kot odličen pravnik s svojim znanjem pomagal do raznih zakonov v prid beguncem. V Münchenu živi tudi č. g. Franc Šeskar, ki je srečno dočakal konec internacije v Dachau in že vseskozi ta povojna leta pomaga našim ljudem, kolikor more.

Castrop-Rauxel. Ženo rojaka Franca Boriška, dolgoletnega delavca v naših društvi v Porurju, je doletela nesreča: zlomila si je nogo. Želimo ji, da bi si jo kmalu pozdravila.

NIZOZEMSKA

S počitnic v domovini smo se vsi vrnili, a to pot ne več brez posledic: nekaj jih je doma zbolelo in eden je celo na teh posledicah umrl – sprememba zraka, hrane in morda celo pijača? Pa kljub temu smo bili vsi zelo zadovoljni, ker domovina je res lepa; le škoda, da ni po tolikih letih tudi notranje urejena, kakor so naše zapadne nove domovine, ki so tudi med vojno marsikaj prestale. Sicer pa se položaj počasi leboljšuje; le škoda, da Cerkev še nima tiste svobode, kakor bi bilo želeti (glede pouka verouka, katoliškega časopisja itd.).

Sedaj smo spočiti in treba bo zopet zgrabiti za delo; tako bodo zaživele tudi naše organizacije. Vinske trgatve so se že začele. Najbolj težko pričakujemo skupne „VSE-SLOVENSKE TRGATVE“, ki bo obenem tudi „DAN NAŠIH OČETOV“; ta prireditve bo tretjo nedeljo (17.) v novembru na Sittarderweg v Heerlenu (rektorat!). Na prireditve že sedaj vabimo bližnje EYSDENČANE in tudi rojake iz Nemčije (fante iz Essen!).

Nekaj najbolj žalostnih novic pa smo pustili za konec. Naše vrste so se začele krčiti. Umrli so: *Krašovec Ivan* iz Eygelshovena; *Gaber Franc* iz Chevremonta in *Vrček Franc* iz Heerlerheide. To je znak, da se morajo ostali, ki bolehajo na silikozni, čvrsto za peči usesti, da bodo mogli srečno prebiti jesensko in zimsko deževje.

SLOVENSKI DOM v Londonu

»SLOVENCİ NA ANGLEŠKEM« je naslov knjižici (50 strani), ki govori o življenju slovenskih izseljencev na Angleškem. Dobite jo lahko pri vseh izseljenskih duhovnikih v Zap. Evropi, v Celovcu pri Družbi sv. Mohorja, v Gorici v Kat. knjigarni in pri Fortunatu v Trstu. Lahko tudi naročite pri Slovenski pisarni (62. Offley Rd, London S. W. 9.)

Za kratek čas

Bila je neka ženica stara in sama. Stanovala je v revni sobici v mestu in vsako jutro je hodila prodajat ribe na trg. Ker ni imela tekoče vode v stanovanju, se je umila le enkrat na teden in še takrat samo obraz in konce rok. Da je le malo stgnila roko, pa se je poznalo, do kod segajo njeni rokavi, ker je bilo od tam naprej vse črno. Prav tako

si tudi v najhujši vročini ni upala odpeti obleke za vratom; saj ljudje ne bi verjeli, da je tako zagorena. Preoblekla se je pa tudi samo enkrat na mesec in torej ni ravno „dišala po vijolicah“.

Ko je neki dan tako prodajala, se ji približa neka gospa in si ogleduje ribe. Potem se pa namrdne in pravi: „Vaše ribe pa že smrdijo.“

Ženica pa v strahu, da ne bi ničesar prodala, jo hitro pogrunta: „Saj ne smrdijo ribe, gospa, ampak le jaz.“

Živel je neki majhen možiček, a velik skopuh, ki ni baš rad pil vode. Rad je pa pogledal v kozareček vina. Še raje si je natočil slivovke.

V soboto zvečer si je kupil celo steklenico žganja, jo vtaknil v žep in počasi meril cesto proti domu. Meril je pot v dolžino in širino, kakor je pač nanoslo; noge včasih tako čudno opletajo, kot da ne bi bile tvoje. Vrhu tega je bilo vse zmrznjeno po tleh. Naš možiček bi moral biti cel akrobat, da bi bil kos vsem tem zaprekam; ker pa še zdaleč ni bil noben atlet, se je po mnogih poizkusih le znašel na tleh. Tako ležeč ob robu ceste je začutil nekaj mokrega, ki je počasi teklo po životu. Mrzel pot ga je spreletel in ves v strahu si je zaželel: „Da bi bila le kri in ne slivovka!”

A. J.

Dva krsta. — Kmetica pride iz postajnega poslopja k nekemu taksistu in pokaže nek naslov. Šofer ji odpre vrata avtotaksija in kmetica sede vanj. Šofer požene motor. Nankrat avto potegne in se nato spet ustavi in spet potegne in po kakih 20 metrih se spet ustavi in naredi velik ovinek nazaj čez pločnik. Spet se požene z vso naglico, zavije na levo, na desno, za las uide nekemu

drugemu avtu in skoraj povozi neko starko. Kmetica skoraj omedli. Dvigne se na pol s sedeža in zakliče šoferju: „Ustavite! Ustavite! Ne upam več naprej! Strašno! Prvič se peljem v taksiju! Ustavite!” — Šofer pa, ne da bi obrnil, kriči: „Saj bi rad! Pa ne vem, kako se naredi, da se avto ustavi. Prvič je to, da vozim avto...”

Brihten človek. — Lina: „Oh ti moški! Moj zaročenec me je pustil.” Mira: „Tako? Sta se skregala?” Lina: „Ne. Toda ko je zvedel, da potrošim za 100.000 frankov na leto pri moji šivilji, je šel in poročil njo...”

V norišnici. — Pride nov stanovalec in uslužbenec vpraša novodošlega: „Kdo ste vi?” „Jaz sem oče,” odgovori oni. „Pa si gotov, da si res oče?” „Da. Sam Bog mi je rekel: „Naredim te za očeta!” Tedaj se vtakne vmes neki norec, ki vse to posluša in pravi: „Ni res. Tega jaz nisem nikoli rekel!”

Otroška. — Lizikina mamica ima precej kokoši. Neko noč pa ena od kokoši uide skozi plot na prosto in lisica jo odnese. Dru-

Mi smo pa — „Zadovoljni Kranjci”... Ob njihovem obisku na Nizozemskem, kamor so nam prinesli košček pristne dobre volje iz domovine.

go jutro pravi mama Liziki: „Vidiš, Lizika. Če bi bila piška lepo pridna in bi ostala doma, bi je lisica ne mogla pojesti.” - „Da, mamica, če bi bila lepo doma in lepo pridna, bi jo pa mi pojedli...”

Srečen par. — „Midva z ženo živiva v najlepšem razumevanju,” trdi mož. „Ona vidi samo moje napake, jaz pa samo njene.”

V pisarni. — „Gospod Filipič!” pravi ravnatelj. „Vas ni bilo v pisarno, ko je porodila vaša sestra, nato vaša sestrična, potem vaša teta. Mislim, da je zdaj tega konec?” „Hr, ne vem za gotovo,” odgovori pisar... Nekaj mesecev od tega se je moja stara mati spet poročila.”

Veseli dogodki

Pripoveduje Tobija Bratko.

21.

Pokopavali so propagandnega ministra. Spustili so ob več tisočglavi množici krsto, a jama ni bila zravnana. Zmetali so vanjo še za cel voz zemlje, ki je stala v bližini. A jama je še ostala. Hitro so pripeljali še voz peska, a jama še ni bila zasuta. Groza jih je postala in niso vedeli, kaj naj naredé.

Tedaj pa se oglasi nekdo iz množice in prosi odgovorne, da mu pusté do groba. Stopi v jamo, se z lopato prerine do krste in potem kmalu stopi iz jame. „Tako,” se oglasi; „sedaj vrzite še nekaj lopat peska, in stvar bo opravljena.”

Res! Še nekaj lopat peska in jama je bila zasuta. Vse navzoče je pa prevzela silna radovednost, kaj je vendar tisti človek storil v grobu. Pa se je nekdo drznil in ga vprašal.

„Nič posebnega,” je odgovoril vprašani. „Samo usta sem mu zamašil!”

22.

Slovenski fantje so bili pri vojakih v Srbiji. Pa so srbskega častnika, preprostega človeka, povabili v gostilno in ga začeli opijati.

Ko so bili že vsi dobre volje, so mu fantje začeli napijati in ga hvaliti: „Vi ste dober, sijajen odličén...”

Končno se je nekdo od fantov spozabil in mu rekel: „Vi ste, vi ste pravi idiot.”

„Kaj mi pomaga,” odgovori častnik, „če sem še tak idiot, če mi pa žena denarja ne dá!”

23.

Pravijo, da so njega dni Butalci šli v hosto sekati smreke. Pa so smreke stale zelo na gosto: koder so katero izpodsekali, se je z vejami ujela v druge in se vanje zapletla in so imeli silno truda, da jo izmotajo in spravijo na tla.

Pa si zmisli oni, ki mu je najbolj svetlo gorela pamet v buči, in pravi: „Kaj, če bi smreke najprej oklestili? Potlej jih posekamo, pa se jim ne bodo zatikale veje, ker vej ne bodo imele!”

Možje so kihnili, da je res tako. In se je oni, ki je bil spregovoril, spravil nad smreko in začel klestiti od spodaj navzgor vejo za vejo. Ko je prišel na vrh, je videl, da ne more več dol. Prestrašil se je in začel klicati sosede, naj mu pomagajo na tla. Oni so se začeli posvetovati. Nič drugega ni, kot treba je po mačko, ji privezati vrv, da bo splezala na smreko in mu ponesla vrv.

Stopijo po mačko, ji nataknejo vrv, ji bistro pokažejo in povedo, kaj naj naredi. Toda mačka je dejala: „Mrjav!” se zasukala in gledala, kam bi jo pobrisala. Vsa zgovornost zbranih mož ni bila kos, da bi ji dopovedala. Oni zgoraj je klical muco, ji kazal pipec, da bo mislila, da jo vabi klobasa, pa nič! Mačka je švignila mimo smrek in domov. Možem pa ni ostalo drugega, kot da so smreko posekali in k sreči, da se je oni ujel za veje druge smreke in ostal živ...

24.

Kaplan Jerše se je poslavljál s fare in je zadnjič pridigal. „Po pravici vam povem, dragi verniki, težko odhajam od vas. Moje misli bodo ostale pri vas. Tam pri podružnici Sv. Jakoba ostane moja leva roka. Tam pri Sv. Florijanu ostane moja druga roka. Tu pri farni cerkvi pa ostane moje srce...”

Župnik ga je poslušal iz zakristije. Po večernicah je sedel in napisal novemu kaplanovemu župniku pismo: „Dragi moj! Čudnega kaplana boš dobil. Vse ude bo pustil tu, nekaj na tej podružnici, nekaj na drugi, nekaj pri farni cerkvi, samo trebuh bo vzel s sabo...”

POSEMANJA VREDEN REKORD

V južnotirolskem mestu Meranu so razpisali nagrado za zakonsko ženo, ki je ostala svojemu možu in družini vzorna družica in mati. Odlikovati jo morajo zvestoba, vztrajnost v žrtvi, ljubeznivost, skromnost in marljivost.

Nič manj ko 2000 tekmovalk se je javilo in od teh je moralo razsodišče voliti med 18 najboljšimi. Prvo nagrado je končno doletelo 28-letni Ani Gellini, doktorici prava. Njen mož je še kot deček izgubil mater in je moral sam skrbeti zase in za dve sestri. Ana je svojemu zaročencu pomagala, da je mogel študirati in je postaj inženir. Sama se je po doktoratu odpovedala lastni karieri in se je posvetila skrbi za družino in s svojim dohodkom pomagala možu vzdrževati lastno družino.

Za nagrado je sedaj dobila opremo v vrednosti 180.000 avstr. šil. in še dve letalski karti za polet v Južno Afriko in nazaj.

DUHOVITI SLIKAR IN SE DUHOVITEJSI SINKO

Veliki slikar Pablo Picasso slovi po svetu po svojih svojstvenih umetninah. Za njegove slike se naravnost trgajo in slike dosega jo prav bajne cene.

Nekoč pa se je nemalo čudil, ko je zvedel, kako razkošno živi njegov 12-letni sinko. Poizvedoval je za njegovimi dohodki in dognal, da prodaja svoje lastne podpise in dobiva zanj lepe denarce. Sinko je namreč ugotovil, da ni nikakor neprijetno, če se enako piše kot oče — Pablo Picasso.

„TEŽKA VODA“

Je industrijski proizvod. Je težja od navadne in jo pridobivajo na Norveškem in v Kanadi v precejšnjih množinah. Kot navadna voda sestoji tudi težka voda iz dveh delov vodika in enega dela kisika. Vodikova atoma pa sta takozvana isotop-atoma, ki sta dvakrat težja od navadnih. Zato je ta voda težja, počasneje izhlapeva in pozneje vre. Posebnega pomena je za izdelovanje atomskih bomb. Nazunaj pa se težka voda ne razlikuje od navadne.

Rojaki! Poverjeniki!

Če lahko pogrešate ali če imate še kakšno številko NL: potrebujemo za vezavo celotnih letnikov: štev.: 1, 2, 6 in 10 iz leta 1955; številke 5 iz leta 1956 in številke 1 in 2 iz leta 1957.

Pošljite jih upravi: NAŠA LUČ, Viktoringer Ring 26, Celovec - Klagenfurt, Austria. V zameno vam bomo poslali kakšno drugo revijo. Hvala!

Ali znate kaj zemljepisja? Katero deželo predstavlja ta risba in kateri kraji so na njej napačno zaznamovani?

POIZKUSI:

ZBOGOM, MILE PTICE!

Že zbirate se, mile ptice,
da pohitite v južni kraj,
ve ne poznate mej in žice,
zato: pozdravite mi moj domači kraj.

Da bi vaša krila jaz imel,
bi z vami skupaj poletel
čez reke, hribe in planine,
tja dol do moje domovine.

Ker nimam ne peres in nimam krila,
moram tu v tujini sam ostati,
čeprav se joče mati mila,
treba je od vas slovo jemati.

Ali misli moje bodo z vami
dol na jug hitele,
ker tam doli so svoj rojstni kraj imele,
ker tam doli vedno sonce sije,
ker tam doli se bolj sladko vince pije
in srce vsem močnejše bije.
Z Bogom, z Bogom mile ptice.

Jat.

NOČ NA MEJI

(Noč begunca.)

Kaj neki ta smrtna tišina pomeni?
Vse tiho je, nič se ne gane,
potoki ne žubore,
tihí so gozdni grebeni,
le mavrica enkrat zakriči
in zopet vse tiho postane.

To noč ne maram, oj luna, tvoj srebrni
smehlaj,

ne maram ne zvezdic bliščečih dihljaj,
Le temna noč, ki si me v naročje sprejela,
to noč si mi edina najdražja želja.

Ostani mi verna, ker v tebe verujem,
samo to noč — ker jutri dalje potujem.

Jat.

Studenčku, prijatelju mladih let

Tam studenček pri koritu
žubori iz tesnih tal;
vsako jutro že ob svitu
k njemu jaz sem se podal.

Vse se tamkaj spremenilo;
smreke zrastle so iz tal,
ptičke gozd so zapustile,
le studenček je ostal.

Voda je kristalno čista,
da se v soncu kar iskri;
en požirek zadostuje,
da mi žejo ugasi.

Tudi jaz te bom zapustil,
ko odšel bom v tuji kraj.
Boj' pozdravljen mi, studenček,
mene več ne bo nazaj!

Rad ostal bi še pri tebi,
ko lepo mi žuboriš
in na mlada leta me spominjaš,
moje žalostno srce krepiš.

Frelj, Brunssum

UREDNIŠKI KOTICEK

- Brunssum: Pride prihodnjič na vrsto.
— JAT: Kar še ni objavljeno, bo drugič.
— Rešitev ugank v tej številki se glasi:
srajca, panj s čebelami.

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba
Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.